

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Спеціальність 227 Терапія та реабілітація

Спеціалізація 227.01 Фізична терапія

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

“27” листопада 2023 року,

протокол № 21

Введено в дію з 2024/2025 р.

Заказом від 30.11.2023р. № 0114-1/613

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ГОЛОВКО

Харків 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми «Фізична терапія»

Освітню програму розглянуто та схвалено на:

1. Науково-методичній раді Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
протокол № 2 від «15» листопада 2023 р.

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної роботи _____ Олександр ГОЛОВКО

2. Вченій раді факультету: протокол № 2 від «16» жовтня 2023 р.

Голова Вченої ради факультету: _____ Тетяна ЛЯДОВА

3. Науково-методичній комісії факультету: протокол № 2 від «04» жовтня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії факультету: _____ Діана ДОРОШ

4. Кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації: протокол № 2 від «12» вересня 2023 р.

Завідувачка кафедри к. мед. н., доц. _____ Марія БРИНЗА

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи, гарант освітньої програми		
Бринза Марія Сергіївна	завідувачка кафедри пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації медичного факультету	кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини
Члени робочої групи		
Колесніченко Віра Анатоліївна	професор кафедри хірургічних хвороб медичного факультету	доктор медичних наук, старший науковий співробітник зі спеціальності травматологія та ортопедія
Гончарук Наталія Володимирівна	Доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації медичного факультету	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри спортивної медицини та фізичної реабілітації
Тимченко Ганна Миколаївна	Доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації медичного факультету	кандидат біологічних наук, доцент кафедри валеології

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

1) Освітнього стандарту спеціальності: Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. №1419.

2) Професійних стандартів: World Confederation for Physical Therapy: “guideline for standards of physical therapy practice”, “guideline for physical therapist professional entry level education”; World Federation of occupational therapists: “Entry level competencies for occupational therapists”.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Фізичний терапевт відділення відновного мультидисциплінарного втручання КНП «МДЛ №5» ХМР, канд. наук з фізичного виховання і спорту (фізична реабілітація), доцент Юлія КАЛМИКОВА.

2. Завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини Навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету Юрій АТАМАН.

1. Профіль освітньої програми «Фізична терапія»

зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація, спеціалізації 227.01 Фізична терапія

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Медичний факультет
Офіційна назва програми	Фізична терапія Physical therapy, ergotherapy
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Перший (бакалаврський) рівень
Кваліфікація, що присвоюється	Бакалавр терапії та реабілітації за спеціалізацією фізичної терапії
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний Диплом бакалавра. 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Форми навчання	Підготовка здійснюється лише за денною формою навчання
Наявність акредитації	Відсутня.
Цикл/рівень	FQ – ENEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень.
Передумови	Повна загальна середня освіта Умови вступу визначаються Правилами прийому Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Мова викладання	Українська мова, англійська мова
Термін дії освітньої програми	30.06.2028
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://medicine.karazin.ua/student-life/normativni-dokumenti-scho-reglamentuyut-navchalniy-protses
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функції органів і систем, зокрема опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних та психолого-педагогічних наук, теоретичний зміст предметної області характеризується знанням для відновлення та запобігання втрати рухових функцій та активності людини: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних та дисциплін професійної підготовки; вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності; законодавчої бази; комунікації у професійній сфері; основ ділового спілкування, основ ділової іноземної мови (мов); професійних компетенцій, прав та обов'язків, основних

	<p>положень етики; здійснювати освітню діяльність методами спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній терапії; обробки інформації; планування та реалізації заходів фізичної терапії; вербального і невербального спілкування; надання долікарської допомоги; із використанням інструментів та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; тестування та вимірювання у фізичній терапії; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.</p>
--	---

3 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>22 – Охорона здоров'я. 227 – Терапія та реабілітація. 227.01 – Фізична терапія</p> <p><i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> рухові функції та активність людини, їх порушення та корекція з метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах довкілля.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> знання для відновлення та запобігання втрати рухових функцій та активності людини: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних та дисциплін професійної підготовки; вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності; законодавчої бази; комунікацій у професійній сфері; основ ділового спілкування, основ ділової іноземної мови (мов); професійних компетенцій, прав та обов'язків; основних положень етики.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> спостереження, опитування, тестування та вимірювання у фізичній терапії; обробки інформації; планування та реалізації заходів фізичної терапії; вербального і невербального спілкування; надання долікарської допомоги. Інструменти та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; тестування та вимірювання у фізичній терапії; проведення заходів фізичної терапії; технічні допоміжні засоби пересування та самообслуговування.</p>
---	--

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Професійна освіта в галузі «Охорона здоров'я» спеціальності «Терапія та реабілітація» Ключові слова: реабілітація, діагностика, моніторинг, фізична терапія, рухова активність, здоров'я.
Особливості програми	Програма реалізується у групах при поєднанні практичної та теоретичної підготовки. Обов'язковими для всіх студентів є практики: ознайомча за профілем майбутньої професії (навчальна), клінічна з фізичної терапії, при захворюваннях внутрішніх органів (виробнича), клінічна з фізичної терапії, при порушеннях діяльності нервової системи (виробнича), клінічна з фізичної терапії, при порушеннях функції опорно-рухового апарату (виробнича), які проводяться на базі медичних, загальноосвітніх та санаторно-курортних закладів Харківської області.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Після закінчення навчання за освітньою програмою бакалавра терапії та реабілітації випускник здатен виконувати зазначену професійну роботу на рекомендованих фахових первинних посадах для випускників: 3226 – асистент фізичного терапевта; 3226 – масажист; 3226 – масажист спортивний.
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому рівні вищої освіти та здобувати ступінь «магістр». Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісний, студентоцентрований, проблемо-орієнтований підходи та ініціативне самонавчання. За домінуючими методами та способами навчання: активні (проблемні, ігрові, інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі), пасивні (пояснювально-ілюстративні). За організаційними формами: колективного та інтегративного навчання. За орієнтацією педагогічної взаємодії: позиційного та контекстного навчання, технологія моделювання професійної діяльності.
Оцінювання	Оцінювання охоплює всі види навчальної роботи студента: аудиторну, самостійну, підготовку до складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), виробничі лікарські практики.

	<p>Оцінкою підсумкового контролю з певної дисципліни є сума балів, набраних студентом протягом семестру при виконанні контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (практики) та балів, набраних при складанні семестрового екзамену (виконанні підсумкової залікової роботи). Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за результатами вивчення певної дисципліни, становить 200, у тому числі за навчальну діяльність протягом семестру – 120 балів, за результатами складання семестрового екзамену або виконання підсумкової залікової роботи – 80 балів.</p> <p>Поточний контроль – перевірка знань під час практичних та семінарських занять, у формі тестування, презентації доповідей, проєктів, демонстрація практичних навичок.</p> <p>Підсумковий контроль знань проводиться у формі заліків, підсумкових контролів, іспитів.</p> <p>Єдиний державний комплексний іспит (ЄДКІ)</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. Здатність діяти на основі етичних міркувань.</p> <p>ЗК03. Навички між особистої взаємодії.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК05. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p>ЗК06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК08. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК09. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12. Здатність застосовувати знання у</p>

	<p>практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК14. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінність громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Фахові компетентності</p>	<p>ФК01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.</p> <p>ФК02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p>ФК03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції додатні засоби фізичної терапії.</p> <p>ФК04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії.</p> <p>ФК05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.</p> <p>ФК06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати (додаток 3).</p> <p>ФК07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії.</p> <p>ФК08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії.</p> <p>ФК09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії функціональним</p>

	<p>можливостям та потребам пацієнта/клієнта.</p> <p>ФК10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.</p> <p>ФК11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.</p> <p>ФК12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p> <p>ФК13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.</p> <p>ФК14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії.</p> <p>ФК15. Здатність до управління та промоції власної практичної діяльності, а також популяризації та продажу сучасних реабілітаційних послуг.</p> <p>ФК16. Здатність до безперервного самонавчання сучасних програм фізичної терапії, інтегрування знань та практичних навичок у різні сфери діяльності державних та приватних реабілітаційних установ.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.</p> <p>ПР02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).</p> <p>ПР03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.</p> <p>ПР04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії.</p> <p>ПР05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.</p>
---	---

ПР06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 1), трактувати отриману інформацію.

ПР07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії.

ПР10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).

ПР11. Здійснювати заходи для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій (додаток 1), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Навчальний процес забезпечується науково-педагогічними працівниками, які відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Наявність навчальних та лекційних аудиторій, забезпечених комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; клінічної бази для проведення практик здобувачів вищої освіти або чинних угод на проведення практики у лікувальних закладах; наявність стандартизованих пацієнтів, специфічних манекенів та муляжів.</p> <p>Навчальна база структурних підрозділів медичного факультету дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні.</p> <p>Для відпрацювання всіх практичних навичок на факультеті функціонує «Симуляційний центр» (роботи з симульованими пацієнтами).</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Використання віртуального навчального середовища Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та авторських розробок професорсько-викладацького складу кафедри і 100% забезпечення навчально-методичними комплексами дисциплін, що містять інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; наукова бібліотека, читальні зали; навчальні і робочі навчальні плани; графіки навчального процесу; навчально-методичні комплекси дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів). Офіційні веб-сайти університету https://www.univer.kharkov.ua/ та медичного факультету http://medicine.karazin.ua/ містять інформацію про освітні програми, навчальну, наукову виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Для читачів працюють 5 абонементів, 15 спеціалізованих залів (803 посадкових місця, площа – 1 890,5 кв. м). Усі читальні зали та навчальні абонементи працюють у режимі відкритого доступу, що дозволяє залучити читачів до самостійної роботи з фондом.</p> <p>Центральна наукова бібліотека надає доступ до багатьох відомих електронних баз даних: EBSCO Publishing, Royal Society of Chemistry.</p>

	Електронна бібліотека України ЦНБ надає доступ до найвідоміших видавництв електронних журналів, таких як IOP science Journals, Oxford Journals , Passport GMID компанії Euromonitor, HINARI (Health Inter Network Access to Research Initiative) та інші, щомісяця надаються тестові доступи.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Визнання результатів навчання в інших освітніх закладах в рамках академічної мобільності відповідно до угод Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Міжнародна кредитна мобільність	Проведення міжнародної академічної мобільності в рамках програми Erasmus+ та Erasmus Mundus Medea
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови навчання іноземних студентів відповідно до вимог законодавства

**Перелік компонент освітньо-професійної /наукової програми
та їх логічна послідовність**

1.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумковог о контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОК 1	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3	Залік
ОК 2	Історія України: цивілізаційний вимір	3	Іспит
ОК 3	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	5	Іспит
ОК 4	Іноземна мова (за проф. спрямуванням) ¹	3	Диф. залік
ОК 5	Латинська мова та медична термінологія	3	Диф. залік
ОК 6	Філософія	3	Іспит
ОК 7	Біологія	3	Диф. залік
ОК 8	Психологія здоров'я та здорового способу життя	3	Залік
ОК 9	Безпека життєдіяльності: основи біоетики та біобезпеки, основи охорони праці	3	Диф. залік
ОК 10	Сучасні комп'ютерні та інформаційні технології у професійній діяльності	3	Залік
ОК 11	Анатомія людини	7	Іспит
ОК 12	Нормальна та патологічна фізіологія	4	Іспит
ОК 13	Фізіологія рухової активності	4	Диф. залік
ОК 14	Клінічна психологія	3	Залік
ОК 15	Загальна патологія	4	Іспит
ОК 16	Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я". Спеціальність "Фізична терапія" ²	3	Диф. залік
¹ Для іноземних здобувачів			
² Для вітчизняних здобувачів			
Загальний обсяг обов'язкових компонентів за циклом загальної підготовки		58	
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ОК 17	Основи практичної діяльності у фізичній терапії (вступ до спеціальності)	6	Іспит
ОК 18	Технічні засоби реабілітації	3	Диф. залік
ОК 19	Основи здорового способу життя та фізичного виховання	3	Диф. залік
ОК 20	Діагностика і моніторинг стану здоров'я	3	Диф. залік
ОК 21	Терапевтичні вправи	5	Диф. залік
ОК 22	Масаж загальний і самомасаж	3	Диф. залік
ОК 23	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	4	Іспит
ОК 24	Преформовані фізичні чинники	4	Диф. залік
ОК 25	Долікарська допомога	5	Іспит
ОК 26	Основи рефлексотерапії	3	Диф. залік
ОК 27	Внутрішня медицина (за проф. спрямуванням)	4	Іспит

ОК 28	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях внутрішніх органів	4	Диф. залік
ОК 29	Основи неврології (за проф. спрямуванням)	4	Іспит
ОК 30	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності нервової системи	4	Іспит
ОК 31	Клінічний реабілітаційний менеджмент в акушерстві та гінекології	4	Диф. залік
ОК 32	Реабілітаційні технології	4	Диф. залік
ОК 33	Кінезіотерапія	5	Іспит
ОК 34	Фізична терапія неповносправних	3	Диф. залік
ОК 35	Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії	3	Диф. залік
ОК 36	Основи хірургії (за проф. спрямуванням)	4	Іспит
ОК 37	Клінічний реабілітаційний менеджмент при хірургічних захворюваннях	4	Диф. залік
ОК 38	Основи ортопедії та травматології (за проф. спрямуванням)	4	Іспит
ОК 39	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях функції опорно-рухового апарату	5	Диф. залік
ОК 40	Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування терапевтичної практики	4	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів за циклом професійної підготовки		96	
Навчальна та виробнича практика			
ОК 41	Ознайомча практика за профілем майбутньої професії	6	Диф.залік
ОК 42	Клінічна практика з фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів та у педіатрії	6	Диф.залік
ОК 43	Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях діяльності нервової системи	6	Диф.залік
ОК 44	Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях функції опорно-рухового апарату та хірургічних захворюваннях	6	Диф.залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів з навчальної та виробничої практики		24	
	Атестація – ЄДКІ «Крок» і комплексний практично-орієнтований іспит	2	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів за циклом професійної підготовки		122	
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибірковий блок 1 (15 кредитів)			
ВК 1	Психологія спілкування	3	Залік
ВК 2	Історія медицини	3	Залік
ВК 3	Історія фізичної культури	3	Залік
ВК 4	Професійна етика та деонтологія	3	Залік
ВК 5	Гігієна та основи екології	3	Залік
ВК 6	Структура реабілітації в Україні	3	Залік
ВК 7	Медичне право	3	Залік
ВК 8	Основи формування професійної кар'єри	3	Залік
ВК 9	Корекційна педагогіка	3	Залік
ВК 10	Конфлікт у медичному середовищі	3	Залік
ВК 11	Розвиток здорової дитини раннього віку	3	Залік

Вибірковий блок 2 (9 кредитів)			
ВК 12	Динамічна анатомія	3	Залік
ВК 13	Основи нутріціології та дієтології	3	Залік
ВК 14	Коригуюча гімнастика	3	Залік
ВК 15	Засоби відновлення в спорті	3	Залік
ВК 16	СПА процедури	3	Залік
ВК 17	Міжнародні системи організації охорони здоров'я	3	Залік
ВК 18	Сучасні фітнес-технології	3	Залік
ВК 19	Фізіологія підліткового віку	3	Залік
Вибірковий блок 3 (18 кредитів)			
ВК 20	Основи кінезіологічного тейпування	3	Залік
ВК 21	Фізична реабілітація в стоматології	3	Залік
ВК 22	Спортивна медицина	3	Залік
ВК 23	Спортивна травматологія	3	Залік
ВК 24	Організація діяльності реабілітаційних закладів	3	Залік
ВК 25	Постізометрична релаксація	3	Залік
ВК 26	Невідкладні стани у внутрішній медицині	3	Залік
ВК 27	Невідкладні стани в неврології	3	Залік
ВК 28	Невідкладні стани в хірургії	3	Залік
ВК 29	Невідкладні стани в ортопедії, травматології та спортивній медицині	3	Залік
ВК 30	Основи педіатрії (за проф. спрямуванням)	3	Залік
ВК 31	Клінічний реабілітаційний менеджмент в педіатрії	3	Залік
ВК 32	Механізми розвитку та принципи контролю болю	3	Залік
Вибірковий блок 4 (18 кредитів)			
ВК 33	Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей	3	Залік
ВК 34	Народні та нетрадиційні методи реабілітації	3	Залік
ВК 35	Основи соціальної реабілітації	3	Залік
ВК 36	Реабілітаційний та лікувальний масаж	3	Залік
ВК 37	Теорія і методика адаптивного фізичного виховання	3	Залік
ВК 38	Основи ментального здоров'я	3	Залік
ВК 39	Психологічна реабілітація	3	Залік
ВК 40	Сучасні аспекти коморбідної патології	3	Залік
ВК 41	Особливості реабілітаційного менеджменту професійних захворювань	3	Залік
ВК 42	Основи імунопрофілактики	3	Залік
ВК 43	Мануальні методи фізичної реабілітації	3	Залік
ВК 44	Клінічний реабілітаційний менеджмент в геронтології, геріатрії	3	Залік
ВК 45	Основи інфекційних хвороб (за проф. спрямуванням)	3	Залік
ВК 46	Клінічний реабілітаційний менеджмент інфекційних хвороб	3	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонентів		60	
Фізичне виховання (факультат)			
ЗАГАЛЬНИЙ	ОБСЯГ	ОСВІТНЬОЇ	240
ПРОГРАМИ			

2.2 Структурно-логічна схема ОП «Фізична терапія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Розподіл по курсам			
			1	2	3	4
1	2	3	4			
Обов'язкові компоненти			1	2	3	4
1.	Українська мова (за проф. спрямуванням)	3	*			
2.	Історія України: цивілізаційний вимір	3	*			
3.	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	5	*			
4.	Іноземна мова (за проф. спрямуванням) ¹	3		*		
5.	Латинська мова та медична термінологія	3	*			
6.	Філософія	3	*			
7.	Біологія	3	*			
8.	Психологія здоров'я та здорового способу життя	3	*			
9.	Безпека життєдіяльності: основи біоетики та біобезпеки, основи охорони праці	3	*			
10.	Сучасні комп'ютерні та інформаційні технології у професійній діяльності	3	*			
11.	Анатомія людини	7	*			
12.	Нормальна та патологічна фізіологія	5		*		
13.	Фізіологія рухової активності	5		*		
14.	Клінічна психологія	3		*		
15.	Загальна патологія	6			*	
16.	Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я". Спеціальність "Фізична терапія" ²	3		*		
17.	Основи практичної діяльності у фізичній терапії (вступ до спеціальності)	6	*			
18.	Технічні засоби реабілітації	3	*			
19.	Основи здорового способу життя та фізичного виховання	3		*		
20.	Діагностика і моніторинг стану здоров'я	3		*		
21.	Терапевтичні вправи	5		*		
22.	Масаж загальний і самомасаж	3		*		
23.	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	5		*		
24.	Преформовані фізичні чинники	5		*		
25.	Долікарська допомога	5		*		
26.	Основи рефлексотерапії	4			*	
27.	Внутрішня медицина (за проф. спрямуванням)	4			*	
28.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях внутрішніх органів	4			*	
29.	Основи неврології (за проф. спрямуванням)	4			*	
30.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності нервової системи	4			*	
31.	Клінічний реабілітаційний менеджмент в акушерстві та гінекології	4			*	
32.	Реабілітаційні технології	4				*
33.	Кінезіотерапія	5				*
34.	Фізична терапія неповносправних	3			*	
35.	Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії	3			*	

36.	Основи хірургії (за проф. спрямуванням)	4				*
37.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при хірургічних захворюваннях	4				*
38.	Основи ортопедії та травматології (за проф. спрямуванням)	4				*
39.	Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях функції опорно-рухового апарату	5				*
40.	Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування терапевтичної практики	4				*
41.	Ознайомча практика за профілем майбутньої професії	6		*		
42.	Клінічна практика з фізичної терапії при захворюваннях внутрішніх органів та у педіатрії	6				*
43.	Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях діяльності нервової системи	6			*	
44.	Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях функції опорно-рухового апарату та хірургічних захворюваннях	6				*
45	Вибірковий блок 1	15				
45.1	Психологія спілкування	3	*			
45.2	Історія медицини	3	*			
45.3	Історія фізичної культури	3	*			
45.4	Професійна етика та деонтологія	3	*			
45.5	Гігієна та основи екології	3	*			
45.6	Структура реабілітації в Україні	3	*			
45.7	Медичне право	3	*			
45.8	Основи формування професійної кар'єри	3	*			
45.9	Корекційна педагогіка	3	*			
45.10	Конфлікт у медичному середовищі	3	*			
45.11	Розвиток здорової дитини раннього віку	3	*			
46.	Вибірковий блок 2	9				
46.1	Динамічна анатомія	3		*		
46.2	Основи нутріціології та дієтології	3		*		
46.3	Коригуюча гімнастика	3		*		
46.4	Засоби відновлення в спорті	3		*		
46.5	СПА процедури	3		*		
46.6	Міжнародні системи організації охорони здоров'я	3		*		
46.7	Сучасні фітнес-технології	3		*		
46.8	Фізіологія підліткового віку	3		*		
47	Вибірковий блок 3	18				
47.1	Основи кінезіологічного тейпування	3			*	
47.2	Фізична реабілітація в стоматології	3			*	
47.3	Спортивна медицина	3			*	
47.4	Спортивна травматологія	3			*	
47.5	Організація діяльності реабілітаційних закладів	3			*	
47.6	Постізометрична релаксація	3			*	
47.7	Невідкладні стани у внутрішній медицині	3			*	
47.8	Невідкладні стани в неврології	3			*	
47.9	Невідкладні стани в хірургії	3			*	
47.10	Невідкладні стани в ортопедії, травматології	3			*	

	та спортивній медицині					
47.11	Основи педіатрії (за проф. спрямуванням)	3			*	
47.12	Клінічний реабілітаційний менеджмент в педіатрії	3			*	
47.13	Механізми розвитку та принципи контролю болю	3			*	
48	Вибірковий блок 4	18				
48.1	Моделі надання реабілітаційних послуг на основі міжнародних моделей	3				*
48.2	Народні та нетрадиційні методи реабілітації	3				*
48.3	Основи соціальної реабілітації	3				*
48.4	Реабілітаційний та лікувальний масаж	3				*
48.5	Теорія і методика адаптивного фізичного виховання	3				*
48.6	Основи ментального здоров'я	3				*
48.7	Психологічна реабілітація	3				*
48.8	Сучасні аспекти коморбідної патології	3				*
48.9	Особливості реабілітаційного менеджменту професійних захворювань	3				*
48.10	Основи імунопрофілактики	3				*
48.11	Мануальні методи фізичної реабілітації	3				*
48.12	Клінічний реабілітаційний менеджмент в геронтології, геріатрії	3				*
48.13	Основи інфекційних хвороб (за проф. спрямуванням)	3				*
48.14	Клінічний реабілітаційний менеджмент інфекційних хвороб	3				*
	Фізичне виховання (факультатив)			*	*	
	Атестація					*
Загальний обсяг освітньої програми за 4 роки, у тому числі обов'язкові компоненти		240				
вибіркові компоненти		180				
		60				

Послідовність навчальної діяльності здобувача

Рік навчання	Види навчальної діяльності
1-й рік навчання (60 кредитів ЄКТС)	Обов'язкові компоненти (45 кредитів ЄКТС) Вибіркові компоненти (15 кредитів ЄКТС)
2-й рік навчання (60 кредитів ЄКТС)	Обов'язкові компоненти (51 кредит ЄКТС) Вибіркові компоненти (9 кредитів ЄКТС)
3-й рік навчання (60 кредитів ЄКТС)	Обов'язкові компоненти (42 кредити ЄКТС) Вибіркові компоненти (18 кредитів ЄКТС)
4-й рік навчання (60 кредитів ЄКТС)	Обов'язкові компоненти (42 кредити ЄКТС) Вибіркові компоненти (18 кредитів ЄКТС)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» здійснюється у формі єдиного кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» і єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ).

Кваліфікаційний тестовий державний іспит «Крок» оцінює відповідність професійної компетентності студента вимогам, визначеним стандартом вищої освіти за спеціальністю, здійснюється Центром тестування при МОЗ України відповідно до Положення про систему ліцензованих інтегрованих іспитів.

ЄДКІ - стандартизована форма здійснення контролю досягнення здобувачем освіти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти, та оцінювання таких

результатів навчання. Має на меті оцінку вміння використовувати отримані знання та розуміння ключових понять фізичної терапії у клінічній практиці. Зміст ЄДКІ структурований за осями: обстеження та контроль стану пацієнтів (40%), фізична терапія при різних нозологіях (50%) та безпека життєдіяльності пацієнта під час проведення фізичної терапії (10%).

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Успішне складання здобувачем вищої освіти кваліфікаційного тестового державного іспиту «Крок» та фахового комплексного практично-орієнтованого іспиту завершується видачею диплому встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр терапії та реабілітації».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	ЗК15	ЗК16	ЗК17	ЗК18	ЗК19	ЗК20	ЗК21	ЗК22	ЗК23	ЗК24	ЗК25	ЗК26	ЗК27	ЗК28	ЗК29	ЗК30	ЗК31	ЗК32	ЗК33	ЗК34	ЗК35	ЗК36	ЗК37	ЗК38	ЗК39	ЗК40	ЗК41	ЗК42	ЗК43	ЗК44	ЗК45	ЗК46								
БК 36	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
БК 37	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
БК 38	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
БК 39	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
БК 40	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
БК 41	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
БК 42	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
БК 43	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
БК 44	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
БК 45	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
БК 46	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ПР 01	ПР 02	ПР 03	ПР 04	ПР 05	ПР 06	ПР 07	ПР 08	ПР 09	ПР 10	ПР 11	ПР 12	ПР 13	ПР 14	ПР 15	ПР 16	ПР 17	ПР 18	
ОК1		+	+					+							+				+

BK46

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- Кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер-гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія

- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші) оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Додаток 2

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ (ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - дихальні
 - загально-розвиваючі
 - аеробного характеру
 - на розтяг та розслаблення м'язів
- позиціонування
- дихальної гімнастики
- звукової гімнастики
- мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- масаж
- засоби загартування та водні процедури

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
 - на зменшення болю та набряку
 - на розвиток сили
 - на розвиток витривалості
 - на підтримку амплітуди руху
 - на гнучкість
 - на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
 - на рівновагу
 - на координацію
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- масаж
- постізометрична релаксація
- преформовані фізичні чинники:
 - тепло
 - холод

- водні процедури
- преформована електрична енергія

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
 - з опором (сила та витривалість)
 - на підтримку амплітуди руху
 - на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
 - на розвиток/ відновлення рівноваги
 - на розвиток/ відновлення координації
 - на розвиток/ відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- дихальні вправи
- мануальні маніпуляції на грудній клітці
- масаж

Гарант освітньої програми

к. мед. н., доц.

Марія БРИНЗА